

gritate, propitia divinitate, vinculis obedientiæ astringimus, et abbatem unanimiter omnes proclamamus.

Hujus vero electionis et ordinationis ejus seriem per consultum, ut diximus, primatum comitis etiam, et advocati nostri Henrici ducis, necnon et Otonis litteris sanciri præcipimus, atque regulariter celebratam ordinationem in Christi nomine confirmavimus, et a patribus ac fratribus nostris, scriptis confirmare precati sumus. Acta Cluniacense cœnobio feliciter. Amen.

Ego Maiolus abbas huic electioni assensum præbui et signavi.

Rodolphus rex.

Bourchardus archiepiscopus.

Hugo episcopus Genevensis.

Aguricus episcopus Lausanensis.

Hugo episcopus.

Teuto abbas.

Richfredus abbas.

Ermenfredus episcopus.

Burchardus comes.

Lambertus comes.

Adalbertus comes.

Hoc insuper subsignavere monachi centum septuaginta septem; huic etiam electioni subscripserunt.

Leotaldus archiepiscopus.

Walterius episcopus.

Hugo abbas.

Wago abbas.

Theobaldus abbas.

Warembertus abbas.

Willelmus abbas.

Maiolus præpositus.

B Walterius præpositus.

Gundolphus.

David.

Aguricus.

Sendelenus.

S. MAIOLI CHARTULARIUM

(Ex Bibliotheca Cluniac.)

I.

*Charta Lotharii regis de S. Amando Cluniacensi C
monasterio concessa, tempore Maioli abbatis.*

(Anno 960.)

In nomine sanctæ et individuæ Trinitatis **LOTHARIUS** gratia Dei rex.

Præcessorum nostrorum consuetudines regum obtinemus, si familiariter congruis in petitionibus fideles nostros exaudimus. Quapropter universæ sanctæ Dei Ecclesiæ, nostrorumque omnium fidelium tam præsentium quam et futurorum animis notum esse volumus, quoniam domina mea mater gloriosissima Gerberga regina per consensum suorum nostrorumque fidelium, accessit nostræ præsentis serenitatem maternis, cum jussionibus rogans, ut monasterium quod est situm in comitatu Trahesino in honore S. Amandi, dicatumque, eo quod absque rectoribus etiam veluti inhabitabilibus locis, monasterio Cluniacensi suisque rectoribus subderemus, cum suis omnibus ad se pertinentibus tam in villis quam in prædiis omnibus, cum mancipiis utriusque sexus, pratis, vineis, silvis, aquis, aquarumque decursibus, et regressibus, et exitibus. Cui assensum præbentes, quod æquum fuerat, petitiones..... in harum jussione ut in aliis suscepimus, præfatumque monasterium S. Amandi cum omni integritate, ut jam dictum est, jam dicto Cluniacensi monasterio subdendo concessimus eo statu, ut in quantum Deus illis suppeditaverit auxilium, eum construant, locumque habitabilem, prout potuerint reddant, quatenus cunctipotens Deus ibi jugiter laudetur cum sanctis domi-

naque mea gloriosissima nobiscum mater, quæ hoc statuit, æternæ felicitatis præmio, Christo largiente, donetur. Et quo firmitus credatur, stabilisque possideatur, manu propria subterfirmavimus, et annulo nostræ auctoritatis insigniri jussimus.

Signum domni et gloriosissimi Lotharii regis.

Gebo humilis quæstor ad vicem Artoldi archiepiscopi summique cancellarii cognovit.

Datum ix Kal. Decembr. regnante gloriosissimo Lothario rege anno v, ind. iij. Actum Divioni in palatio ter. Amen.

II.

Charta Theobaldi Cabilonensis comitis, qua donationem monasterii S. Marcelli Cabilonensis Maiolo Cluniacensi abbati factam confirmavit

Ego in Dei nomine **THEOBALDUS** comes Cabilonensis omnibus filiis sanctæ Ecclesiæ in Domino salutem.

Audivi a prædecessoribus meis, et vicinis antiquis viris, quod nobilissimus comes Gaufridus, qui post mortem præstantissimi et Christianissimi comitis avi nostri Lamberti accepit ejus conjugem aviam meam Adheidem comitissam, accessit ad beatæ recordationis abbatem Mayolum, et commendavit illi monasterium in suburbio Cabillonensis civitatis a Guntranno nobilissimo et religioso rege magnifice constructum, ubi requiescit corpus beati Marcelli martyris, eo tenore ut religionem monastici ordinis, quæ pene abolita fuerat, reformaret; jura et possessiones ad ipsum locum pertinentes excoleret: et ut ipse, et successores ejus Cluniacenses abbates per-

petualiter haberent et possiderent. Hanc autem A commendationem sive donationem fecit supradictus comes Gauffredus domno Mayolo, cum consilio conjugis suæ, et filii ejus Hugonis tunc clerici, postea episcopi, annuente et laudante Almerico duce. Postea vero regnante serenissimo rege Roberto, avunculus meus domnus Hugo comes et episcopus, præsentem ipso rege, comitibus et episcopis istius patriæ, supradicti monasterii donum tradidit domno Odiloni abbati, successori abbatis Mayoli, ut ipse jure antecessori sui locum haberet, teneret et possideret. Ego vero gratia Dei comes Theobaldus, quod antecessores nostri et parentes Deo et sancto Petro, et loco

Ciuniacensi dederunt, laudo, volo et confirmo; et uxori meæ, et meis fidelibus laudare et firmare facio: et quandiu vixero, testis et adiutor ero. Post meum decessum qui contra hanc restitutionem venerit, iram Dei omnipotentis incurrere sese non dubitabit.

Signum Theobaldi comitis, qui hoc testamentum audavit atque firmavit, suosque fideles et amicos firmare præcepit.

S. Ermentrudis ejus conjugis.

S. Hugonis de Mont-Paon.

S. Ansedei de Naviliaco.

S. Tetardi de Raon.

CIRCA ANNUM DOMINI DCGCCXCVI.

LETALDUS

MICIACENSIS APUD AURELIANOS MONACHUS, ORDINIS S. BENEDICTI.

NOTITIA HISTORICA.

Letaldus Miciacensis monachus, scripsit *librum De Miraculis S. Maximini abbatis Miciacensis*, quem edidit Joannes Mabillon *Sæculo I Sanctorum ordinis divi Benedicti*, pag. 598. Atque hunc Letaldum eundem esse putamus qui expolivit *Vitam sancti Juliani Cenomanensis episcopi*, etsi Possevinus hunc monachum Cenomanensem existimat. In illis Miraculis seriem episcoporum Aurelianensium abbatumque Miciacensium inserit Letaldus, qui tempore Ermenthei et Arnulphi episcoporum, atque Ammonis abbatis sub finem sæculi x se vixisse testatur cap. 11 et seqq., distinguendus a Letaldo altero abbate Miciacensi, de quo iste agit cap. 4.

(Fabric. *Biblioth. med. et inf. Lat.*)

VITA SANCTI JULIANI

CENOMANENSIS ANTISTITIS PRIMI.

Auctore Letaldo Miciacensi monacho.

(Apud Bolland., Januarii tomo II.)

EPISTOLA DEDICATORIA

AD AVESGAUDUM CENOMANENSEM EPISCOPUM.

1. Reverendissimo patri AVESGAUDO frater LETALDUS salutem in Domino.

Cum desiderio afflatus tam spiritualis quam corporalis remedii, ad memoriam præcellentissimi præsulis Juliani accessissem, et dulci affamine vestræ dilectionis frui licuisset; eadem vis charitatis, quæ vestræ sublimitatis animum meæ pusillanimitati conciliabat, imposuit mihi onus si idoneus forem, amabile atque jucundum; quia impar, non tam jucundum, quam reverendum, scilicet ut ea quæ ab antiquis de actibus gloriosi ejusdem patris inculto, ut vobis videbatur, sermone conscripta sunt, ipse planiori et luculentiori ordine texerem, et ad edificationem audientium quadam dealbatura vestirem.

2. Quod opus reverendum potius quam jucundum

dixerim, quia cum magnæ reverentiæ gravitate dicenda et scribenda sunt, quæ in conspectu veritatis recitari debent, ne unde Deus placari creditur, inde amplius ad iracundiam provocetur; nihil enim ei placet, nisi quod verum est. Sunt autem nonnulli, qui dum attollere sanctorum facta appetunt, in lucem veritatis offendunt; quasi sanctorum gloria mendacio erigi valeat, qui si mendacii sectatores fuissent, ad sanctitatis culmen nequaquam ascendere potuissent. Dicenda ergo cum veritate sunt, quæ veritas gessit: quia si aliquis Patrum aliquod dicitur fecisse miraculum, non illud homo, sed Deus operatur, qui potens est operari in quo et per quem vult hominem. Cum ergo tam mira et speciosa de actibus hujus præcellentissimi Patris recito, non